

מסכת זבחים - פרק יא'

בגד שנטמא חוץ לקלעים - קורעו ברובו² כדי להוריד את טומאתו, ונכנס ומכבסו במקום קדוש.

כלי חרס שניצא חוץ לקלעים - נכנס ושוברו במקום קדוש. כלי חרס שנטמא חוץ לקלעים - נוקבו בנקב קטן כדי להוריד את טומאתו, ונכנס ושוברו במקום קדוש.

ו. כלי נחשת שניצא חוץ לקלעים - נכנס, ומורקו ושוטפו במקום קדוש.

כלי נחושת שנטמא חוץ לקלעים - פוחדו כדי להוריד את טומאתו, ונכנס ומורקו ושוטפו במקום קדוש.

ז. אחד שבשל בו ואחד שערה לתוכו רותח - טעוין מריקה ושטיפה.

אחד קדשי קדשים ואחד קדשים קלים - טעוין מריקה ושטיפה.

רבי שמעון אומר: קדשים קלים - אינן טעוין מריקה ושטיפה אלא רק הגעלה³.

רבי טרפון אומר: אם בשל בו מתחלת הרגל - בשל בו כל הרגל, ואינו צריך להגעיל בכל יום, כי כל יום הסיר פולט את מה שבלע אתמול.

וחכמים אומרים: מותר לבשל בסיר רק עד זמן אכילה.

מריקה ושטיפה - כיצד?

מריקה - מבפנים כמריקת הכוס, ושטיפה - מבחוץ כשטיפת הכוס.

מריקה - בחמין, ושטיפה - בצונן.

והשפוד והאספלא (רשת צליה) - מגעילן בחמין ואין צריך ללבן.

ח. בשל בו קדשים וחליו או קדשי קדשים וקדשים קלים -

אם יש בהן בנותן טעם - הרי הקלים נאכלין כחמורין והם טעוין מריקה ושטיפה והם פוסלים במגע.

ואם אין בהם בנותן טעם - אין הקלים מקבלים את דין החמורים ואינן טעוין מריקה ושטיפה, ואינם פוסלים במגע.

רקיק פסול שנגע ברקיק כשר, וחתיקה פסולה שנגעה בחתיקה כשרה - לא כל הרקיק ולא כל החתיקות אסורין, אלא אינו אסור אלא מקום שבלע.

² קורע את רוב הבגד ולא כולו, כדי שלא יהיה נחשב בגד ביחס לדיני טומאה אך נחשב בגד ביחס לדין כיבוס.

³ יש שלשה הבדלים בין דין מריקה ושטיפה לדין הגעלה:

א. מריקה ושטיפה אפשר לעשות רק במים, אך הגעלה אפשר בכל משקה.

ב. בהגעלה אין צריך להעביר ממים רותחים למים קרים.

ג. במירוק ושטיפה צריך להגעיל את כל הכלי, ובהגעלה רק את מקום הבליעה.

א. דם חטאת שנתז על הבגד - הרי זה טעון כבוס.

אף על פי שאין הכתוב מדבר אלא בנאכלות כלומר חטאות החיצוניות, שניאמר: 'במקום קדוש תאכלי' (ויקרא ו, יט), מכל מקום אחד הנאכלת ואחד הפנימית טעונות כבוס, שניאמר 'תורת החטאת' (ויקרא ו, יח) - תורה אחת לכל החטאות¹.

ב. חטאת פסולה - אין דמה טעון כבוס, ודין זה הוא בין שהיה לה (לדם החטאת) שעת הכשר, בין שלא היה לה שעת הכשר.

איזו היא שהיה לה שעת הכשר?

שלה, ושנטמאה, ושניצאה.

ואיזו היא שלא היה לה שעת הכשר?

שנשחטה חוץ לזמנה, וחוץ למקומה, ושקבלו פסולין (וזרקו) את דמה.

ג. דם חטאת שנתז מן הצנאר על הבגד - אינו טעון כבוס מכיון שאינו ראוי להזאה.

אם נתז דם חטאת מן הקרן ומן היסוד לאחר הזריקה - אינו טעון כבוס כיון שנעשית מצוותו של הדם.

נשפך מן הצוואר על הרצפה ואספו - אינו טעון כבוס כיון שדם זה לא ראוי להזאה.

אין טעון כבוס אלא הדם שנתקבל בכלי וראוי להזאה.

נתז על העור של הבהמה עד שלא הפשט - אינו טעון כבוס מכיון שאין עור זה נחשב 'בגד'.

נתז על העור משהפשט - טעון כבוס, מכיון שיכול להשתמש בו אם יחשוב לשטוח אותו דברי רבי יהודה.

רבי אליעזר אומר: אף משהפשט אינו טעון כבוס, שהרי לא חשב לשטוח אותו.

אין טעון כבוס אלא מקום הדם ולא כל הבגד, ודבר שהוא ראוי לקבל טמאה ולא עור שלא הופשט, וראוי לכבוס ולא כלי עץ שאינו ראוי לכיבוס.

ד. אחד הבגד ואחד השק ואחד העור - טעוין כבוס במקום קדוש.

ושבירת כלי חרס - במקום קדוש.

ומריקה ושטיפה בכלי נחשת - במקום קדוש.

דין זה של כיבוס בגד הוא חמור בחטאת מקדשי קדשים, אבל שבירה ומריקה הוא אף בשאר קרבנות.

ה. בגד שניצא חוץ לקלעים - נכנס ומכבסו במקום קדוש.

¹ מלבד חטאת העוף שדמה אינו טעון כיבוס.